[א]אמר ר' אילא ומה אילו [א]אומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך תקדיש מי לא קדשה מתקיף לה ר' ירמיה מי דמי שדה זו שאני מוכר לך השתא בידיה היא אשה בידה להקדיש מעשה ידיה הא לא דמי אלא לאומר לחבירו [ב]שדה זו שמכרתי לך לכשאקחנה ממך תקדיש מי קדשה מתקיף לה רב פפא מי דמי גבי זבינא פסיקא מילתייהו גבי אשה מי פסיקא מילתא הא לא דמי אלא לאומר לחבירו [ג]שדה זו שמשכנתי לך לכשאפדנה ממך תקדיש מי לא קדשה מתקיף לה רב שישא בריה דרב אידי מי דמי שדה בידו לפדותו אשה בידה להתגרש הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו [ד]שדה זו שמשכנתי לך לעשר שנים לכשאפדנה ממך תקדיש מי לא קדשה מתקיף לה רב אשי מי דמי התם קיץ אשה מי אית לה קיצותא

אלא

רש"י

אמר ר' אילא ומה אילו אומר לחברו שדה זו שאני מוכר לך. כלומר שעדיין היא בידו להקדישה שלא החלטתיה לך מכל וכל: **לכשאקחנה ממך.** לכשאחזור ואקחנה ממך תקדיש: **מי לא קדשה.** מי לא חייל שם קדושה עלה לכשיקחנה מזה. הכא נמי גבי האי איתתא כי אמרה יקדשו ידי לעושיהן לאחר שתתגרש דודאי חיילא עלייהו שם קדושה: **מי דמי.** כלומר מי דמיא מילתא דאשה למילתיה דהאי גברא הכא האי גברא דמזבן שדה זו אכתי בידיה היא שעדיין לא מכרה ודיקא נמי דקתני שאני מוכר לך ולא קתני שמכרתי להכי יכול להקדישה לכשתחזור ותבא לרשותו: **אבל.** הא איתתא כי מקדשא מעשה ידיה כלום יש בידה שום כח והלכך אף על גב דאמר גבי מוכר שדה שיכול להקדישה לכשתבא לרשותו גבי אשה לא אמר: **אלא.** הא דאשה לא דמיא אלא לאומר כו' וכי היכי דהתם לא קדשה משום דלא קיימא שדה ברשותיה שהרי כבר מכרה הכא נמי לגבי הך איתתא לא קדשי מעשה ידיה: **גבי זבינא פסיקא למילתייהו.** דגופה (א) לפירות בידא דלוקח: **גבי אשה מי פסיקא מילתא.** מי הויא גופה לבעל והתם גבי אשה דינא היא דתיקדוש: **הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו שדה זו שמשכנתי לך לכשאפדנה ממך תקדיש.** דהתם אע"ג דלא קדשה השתא קדשה לקמיה הכי נמי גבי אשה: **שדה בידו לפדותה.** כל אימת דבעי אהכי מצי לאקדושה מהשתא: **אשה בידה להתגרש.** בתמיה. והואיל ואין בידה להתגרש לא חייל הקדש אמעשה ידיה לכשתתגרש: **לאומר לחברו שדה זו שמשכנתי לך לעשר שנים וכו' מי לא קדשה.** דהשתא אין בידו לפדותה עד עשר שנים ולכשיפדנה קדשה דחייל עלה קדושה מהשתא (ב): הכא נמי גבי אשה אף על גב דאין בידה לגרש עצמה כי מיגרשא חיילא קדושה על מעשה ידיה: **התם קיץ.** גבי שדה איכא זמן קצוב לעשר שנים וכיון דאיכא זמן קצוב דמי כאילו יש בידו לפדותה לאלתר: **אשה מי יש לה קיצותא.** לידע אימתי תתגרש:

אלא

ר"ן

אמר רבי אילא ומה אילו האומר לחבירו שדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנה ממך הקדיש מי לא קדשה. הא דפשיטא ליה לרבי אילא דכה"ג קדשה לאו ממתני' וממתניתא שמיע ליה הכי אלא סברא דנפשיה קאמר דודאי קדשה ומדמי ליה הכי דנהי דודאי סבירא ליה דטעמא דקדשה מפני שברשותו היא עכשיו דהא כשמכרתי לך איהו גופיה מודה דלא קדשה אפ"ה סבירא ליה דקונם שאני עושה לפיך להא דמיא דלא דמי לאומר לחבירו שדה שמכרתי לך דלא קדשה משום דזביני פסיקא מילתא כדאמרינן לקמן דגופא ופירא ביד לוקח מה שאין כן אשה דכיון דגופא בידה הוא ומעשה ידיה היא שמזכה בכל יום לבעל כשדה זו שאני מוכר לך עדיף מיניה שבידו להקדיש עכשיו קונם דאשה נמי אית ביה חד צד למעליותא טפי משדה משום דבשדה בין שעת הקדשו לשעה שיחול דהיינו לכשיקחנה יש זמן שהשדה יוצא מרשות מקדיש לגמרי גופא ופירא מה שאין כן גבי אשה שגופה לעולם ברשותה הוא ומשום הכי סבירא ליה דכי היכי דבשדה זו שאני מוכר לך לכשאקחנו ממך תקדיש קדשה אשה נמי כי אסרה מעשה ידיה על בעלה לכי מגרשה חייל כך נראה בעיני. ואפי' הכי אתקיף ליה רבי ירמיה דלא דמי דדלמא האי צד דאיכא בשדה למעליותא דמאי מקדיש לה מהשתא עדיף טפי מההוא צד דאיכא באשה דגופה בידה הוא דמאי נפקא מינה כיון דלא מציא לאסור שיחול איסורה עכשיו עד שתתגרש הא לא דמיא אלא לאומר לחבירו שדה זו שמכרתי לך לכשאקחנה ממך תקדיש דלא קדשה משום שאין בידו להקדישה עכשיו ואשה נמי דכוותה היא: **מתקיף לה רב פפא מי דמי גבי זביני פסיקא מילתא.** נהי דודאי שפיר קא דחית דליכא למיגמר אשה משדה זו שאני מוכר לך דלא דמיין כדקאמרת אפ"ה מאי דבעית למפשט לאידך גיסא דלא חייל קונם דידה משדה זו שמכרתי לך ליתא דגבי זביני פסיקא מילתא דגופה דשדה ופירא ביד לוקח ומשום הכי לא קדשה אבל גבי אשה כיון דגופה בידה הוא איכא למימר דקדשה ואדרבה איכא למיפשט הכא דקדשה מהאומר לחברו שדה שמשכנתי לך לכשאפדנה ממך תקדיש דקדשה משום דגופא דשדה ברשות מקדיש הוא אשה נמי דכוותה. והאי דנקט לכשאפדנה ממך משום דהקדש דמים הוא זה ואינו מפקיע מידי שעבוד הלכך אין ההקדש חל עד שיפדנה. והיא דאמרינן בפרק האומר משקלי עלי (ערכין כא.) גבי המשכיר בית לחבירו והקדישו משכיר הדר בו מעלה שכר להקדש ופרכינן עלה היכי דר ביה במעילה קאי כבר כתבתי בפרק השותפין (לעיל דף מו: ד"ה היכי) דלא קשיא דההיא במשכיר בית סתם היא ולא בית מיוחד ומשום הכי מצי משכיר להקדיש ונותן לו לשוכר בית אחר: **מתקיף ליה רב שישא בריה דרב אידי מי דמי שדה זו בידו לפדותה.** ומש"ה כי אמר לכשאפדנה ממך תקדיש קדשה דכל שבידו לאו כמחוסר מעשה דמי אשה בידה להתגרש בתמיה וכיון שאין בידה שיחול נדרה כשתרצה כי אסרה נמי לכי מגרשה לא חייל. ומקשו הכא אשה נמי בידה היא שיחול נדרה כל שעה ושעה שתרצה דהא קיי"ל כרב הונא דאמר [כתובות נח:] יכולה אשה שתאמר לבעלה איני נזונית ואיני עושה יש לומר דרבי יוחנן בן נורי דאמר יפר לאו משום מה שהאשה חייבת לעשות לבעלה בכל שבוע תחת מזונות קאמר דהיינו משקל חמש סלעים ביהודה שהם עשרה סלעים בגליל דאי משום הני בלחוד ליכא למימר שמא יגרשנה ותהא אסורה לחזור שהרי אפשר לבעל ליזהר ממנה בכך אלא הכא באוסרת כל הנאה שלה על בעלה עסקינן אפילו אותן שבע מלאכות שחייבת לעשות לו דהיינו טוחנת ואופה ומכבסת וכולהו אינך והיינו דקאמר ותהא אסורה לחזור לו שאינה יכולה לשמשו במלאכות הללו ומהני מלאכות לא כל הימנה להפקיע עצמה שאינן תחת מזונות שתאמר איני ניזונית ואיני עושה הלכך אין בידה להפקיע עצמה מהן שלא תעשה אותן לבעלה אלא לאחר שתתגרש ומשום הכי אמרינן אשה בידה להתגרש בתמיה: **הא לא דמיא.** פירוש אלא אי מדמית לה להא ודאי דמיא לאומר לחבירו שדה זו שמשכנתי לך לעשר שנים תקדוש דקדשה אף על גב דאין בידו לפדותה קודם לעשר שנים אשה נמי אף על גב דאין בידה להתגרש קודם אסור: **מי דמי התם קיץ.** גבי שדה איכא קיצותא לפדותה דהיינו לאחר [א]שנים עשר חדש ומשום הכי מצי מקדיש לה מעכשיו הכא לא קיץ גבי אשה לית ליה קיצותא דשמא לא תתגרש הלכך דין הוא דלא ליהוי הקדש כי מגרשה כיון שהקדישה בעודה תחתיו:

אלא

הבי מהני. כיון דעתה איתה יכולה להקדישן ובפרק אע"פ גרסינן ומי איכא מידי דאילו השתא לא קדוש ולקמיה קדוש: ג)א"ד [אילא]. אין הכי נמי דקדשה: מי לא קדשה. אם מכרה וחזרה ולקחה: הא לא דמיא. מסקנא דפירכא היא: לכשאקחנה ממך דלא קדשה. למ"ד אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם: גבי זבינא פסיקא מילתייהו. שאין לו בה לא גוף ולא פירות: גבי אשה מי פסיקא מילתא. הגוף הוא שלה אלא שמשועבד לבעל מעשה ידיה הלכך יכולה להקדישה: הא לא דמיא. מסקנא דאתקפתא היא: אשה אין בידה להתגרש. הלכך אי מדמית לה להא לא מצי לאקדושי: הא לא דמיא. אלא להיכא שקבעו זמן למשכנתא שאין בידו לפדותו בתוך הזמן ואפילו הכי יכול להקדיש וה"ה באשה נמי: אשה מי אית לה קיצותא. לעולם אין בידה להתגרש:

מסורת הש"ס

(א) כתובות נט., (ב) ע"כ שייך לדף שלפניו.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה גבי זבינא וכו' ופירות בידא: (ב) ד"ה לאומר ת"ה הכא נמי הד"א:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] בהר"ן ד"ה מי דמי כו' דהיינו לאחר י"ב חודש. נמחק מלות י"ב חודש וצ"ל עשר שנים:

מוסף רש"י

מי לא קדשה. אם מכרה וחזר ולקחה (כתובות נט.). השתא בידיה היא. שהרי עכשיו שלו וכי היכי דאילו אקדשה השתא קדשה, כי אמר נמי מיקדוש לקמיה קדשה (שם). הא לא דמי. מסקנא דקושיא היא (שם). מתקיף לה רב פפא מי דמי כו'. התם גבי מכרתי לך אין לו עכשיו בה לא גוף ולא פירות ואין אדם מקדיש דבר שאינו שלו, הכא גופה בידה הוא והכי יקדשו ידי אמרה (שם. עיי"ש הגירסא בגמ'). הא לא דמי. מסקנא דאתקפתיה היא (שם). הא לא דמיא אלא כו' לעשר שנים. לא דמי לשדה זו שמשכנתי לך סתם, אלא לאומר שדה זו שמשכנתי לעשר שנים, דאין בידו לפדותה והקדישה עכשיו, דקדשה. והא שלו היא (שם נט:).

עין משפט נר מצוה

לה א מיי' פ"ו מהל' ערכין וחרמין הל' כט:

לו ב מיי' פ"ו מהל' ערכין וחרמין הלכה ט סמג עשין קלב טוש"ע ח"מ סימן ריב סעיף ט:

לז ג ד מיי' שם הלכה כט:

תוספות

אמר רבי אילא. פירוש הוא ומה אילו האומר לחבירו וכו' מי לא קדשה. אם מכרה וחזר ולקחה ניחא הקדש שהרי עכשיו שלו וכי היכי דאילו אקדיש השתא קדשה כי אמר נמי הקדוש לקמיה קדוש: הא לא דמיא. מסקנא דקושיא היא [לגרב הונא כרים דר"ן]: לכשאקחנה תקדיש דלא קדשה. למ"ד אין אדם מקדיש דבר שלא בא לעולם: ומשני מי דמי גבי זבינא פסקה מילתייהו. שאין לו לא גוף ולא פירות ואין אדם מקדיש דבר שאינו שלו ולא דמי דהתם גופא ופירא בידא דלוקח הכא גופא בידיה הוא: הא לא דמי. מסקנא דאתקפתא היא: לאומר שדה שמשכנתי לך. פתם.

פירוש הרא"ש

צריך לספר אבל בהא דקאמר במעשה ידיה לא פגר כוותיה הכי גרס ר"ח ולימא הלכה כר' יוחנן להעדפה אי נמי אין הלכה כר"ע אי נמי הלכה כמ"ק: שאני קונמות. דאמרי' טפי כיון דאוסר פירות חבירו עליו דאינן ברשותו מש"ה בהקדש אוסר נמי דבר שלא בא לעולם: בשלמא אדם אוסר פירות חבירו עליו. אע"פ שהפירות אינן ברשותו: שהרי אדם אוסר פירותיו על חבירו. אע"פ שאין חבירו ברשותו: אלא יאסור דבר שלא בא לעולם על חבירו. דאיכא תרתי דבר שלא בא לעולם וגם חבירו אינו ברשותו: שאין אדם אוסר פירות חבירו על חבירו. כיון דאיכא תרתי שהדבר הנאסר אינו ברשותו וגם מי שנאסר עליו אינו ברשותו וקונמות דמתני' היא מקדשת מעשה ידיה שלא באו לעולם על בעלה: דידים איתנהו בעולם. וכל מלאכה שמעשה בידיה מהא קדושה: לכי מגרשה. ולא פקע שעבוד הבעל וחל הקדש: וממאי דבי' אמרה